

Den Grønne Rygrad

Den Grønne Rygrad er støttet i perioden 2019-24 af Novo Nordisk Fonden og er et partnerskab mellem Danmarks grønne tænketank CONCITO's Klimaambassade og skolehaveforeningen Haver til Maver

 CONCITO
DANMARKS GRØNNE TÆNKETANK

**ново
nordisk
fonden**

9.30-10.00: Check-in

10-10.15: Velkomst v. Christian Ibsen, direktør i CONCITO, og Daniel Hervik, direktør i Haver til Maver

10.15-11.00: Debat: Skolens rolle i den grønne omstilling

11.15-12.30: Arbejde i spor (session 1+2): Den Grønne Rygrad i Brøndsalen og Haver til Maver i Frederiksberg skolehave

12.45-13.30: Frokost

13.30-14.15: Arbejde i spor (session 3): Den Grønne Rygrad i Brøndsalen og Haver til Maver i Frederiksberg skolehave

14.15-14.50: Oplæg v. Astrid Sinnes, vicerektor Norges Miljø- og Biovetenskapelige Universitet

14.50-15.00: Opsamling v. Daniel Hervik og Synnøve Kjærland, programchef i CONCITO's Klimaambassade

15.00-16.00: Netværk og forfriskninger

Debat: Skolens rolle i den grønne omstilling

Anne Fyhn Thomsen, skoleelev og medlem af GreenTeam, Vejle kommune

Anton Kjærgaard Walker, medlem af Københavns ungeråd

Atlanta Asa Kvaale, medlem af Københavns ungeråd

Laura Josefia Falk, medlem af Københavns ungeråd

Line Kastorp Kok, naturfagskonsulent, Vejle kommune

Malene Nyenstad, skoleleder, Hundested Skole

Naja Emilie Lønborg, skoleelev og forperson GreenTeam, Vejle kommune

Synnøve Kjærland, programchef i CONCITO's Klimaambassade

Moderator: Jacob Fuglsang, uddannelsesredaktør, Politiken

Den Grønne Ryggrad

novo
nordisk
fonden

CONCITO
DANMARKS GRØNNE TÆNKETANK

Den Grønne Rygrads mål:

At understøtte motiverende og praksisnær STEM-undervisning i grundskolen, med særligt fokus på klima og bæredygtighed (indenfor temaerne fødevarer, energi, klima, ressourcer, natur og sundhed)

- Fokus på Åben Skole
- Støttet af Novo Nordisk Fonden i perioden 2019-2024
- Samarbejder med 19 kommuner i hele landet

Vi kortlægger kommunens grønne rygrad ved at:

Danne os et grundigt billede af kommunen

- **kortlægger** lokale, grønne undervisningsaktiviteter
- **interviewer** nøglepersoner
- **Samler** kommunale politikker, planer og strategier om undervisning og klima/bæredygtighed
- **Samle findings** i en kortlægningsrapport
- **Tæt dialog** med kommunale kontaktpersoner

SORØ
KOMMUNE

Mulighed for at
indskrive grønne

Kortlægningsrapport for Svendborg Kommune 2021

Svendborg Kommune

Findings: Åben Skole aktiviteter

8

Findings og spørgsmål

Mange f

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Mange f

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Mange f

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Mange f

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Mange f

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Mange f

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Mange f

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Mange f

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Mange f

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Mange f

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Mange f

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Mange f

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Mange f

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Mange f

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Mange f

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Mange f

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Stor div

Mange f

Stor div

Stor div

Stor div

De foreløbige erfaringer baserer sig på:

19
samarbejds-
kommuner

30+
kortlagte
kommuner
(politiske planer
og grønne Åben
Skole-aktivieter)

1200+
grønne Åben
Skole-aktiviteter
kortlagt

400+
grønne undervis-
ningsmaterialer
kortlagt

200
interviews med
grønne
nøgleaktører

Hvad har vi erfaret:

- Store forskelle kommunerne imellem (små/store, land/by)
- Meget praksisnær undervisning ↔ Meget klasseundervisning
- Mange "uofficielle" Åben Skole-aktiviteter ↔ Mange etablerede Åben Skole-aktiviteter
- Stærke naturfaglige netværk ↔ Ingen naturfaglige netværk
- Har Åben Skole-ambassadør/erhvervsplaymaker eller lign. ↔ Intet bindeled mellem praksis og skole
- Overlevering på tværs af årgange ↔ Ingen overlevering på tværs af årgange
- Mange ser formidling om klima og bæredygtighed som en kerneopgave
- I alle kommuner foregår der rigtig meget!

KONKLUSION: Alle kommuner er forskellige og har behov for forskellige indsatser!

Vi udvikler og etablerer grøn rygrad i kommunen ved at lægge individuelle handleplaner for kommunespecifikke indsatser i samarbejde med kontaktperson og ud fra kortlægningen.

Eksempler på indsatser i en kommune:

Udbredelse af
hjemmeside
og kortlæg-
ning af
grønne Åben
Skole-
aktiviteter

Sparring på og
afvikling af
engineering-
inspirationsdag
for udskolings-
lærere på tværs
af skoler

Oplæg om
bæredygtig-
hedsdidaktik for
naturfagslærere

Sparre på
undervisnings-
indsatser i
kommunens
DK2020-klima-
handleplan

Opkvalificering af
lærere med fokus på
engineering og klima-
bæredygtigheds-
undervisning

Styrke **elevind-
dragelse** ift.
klima

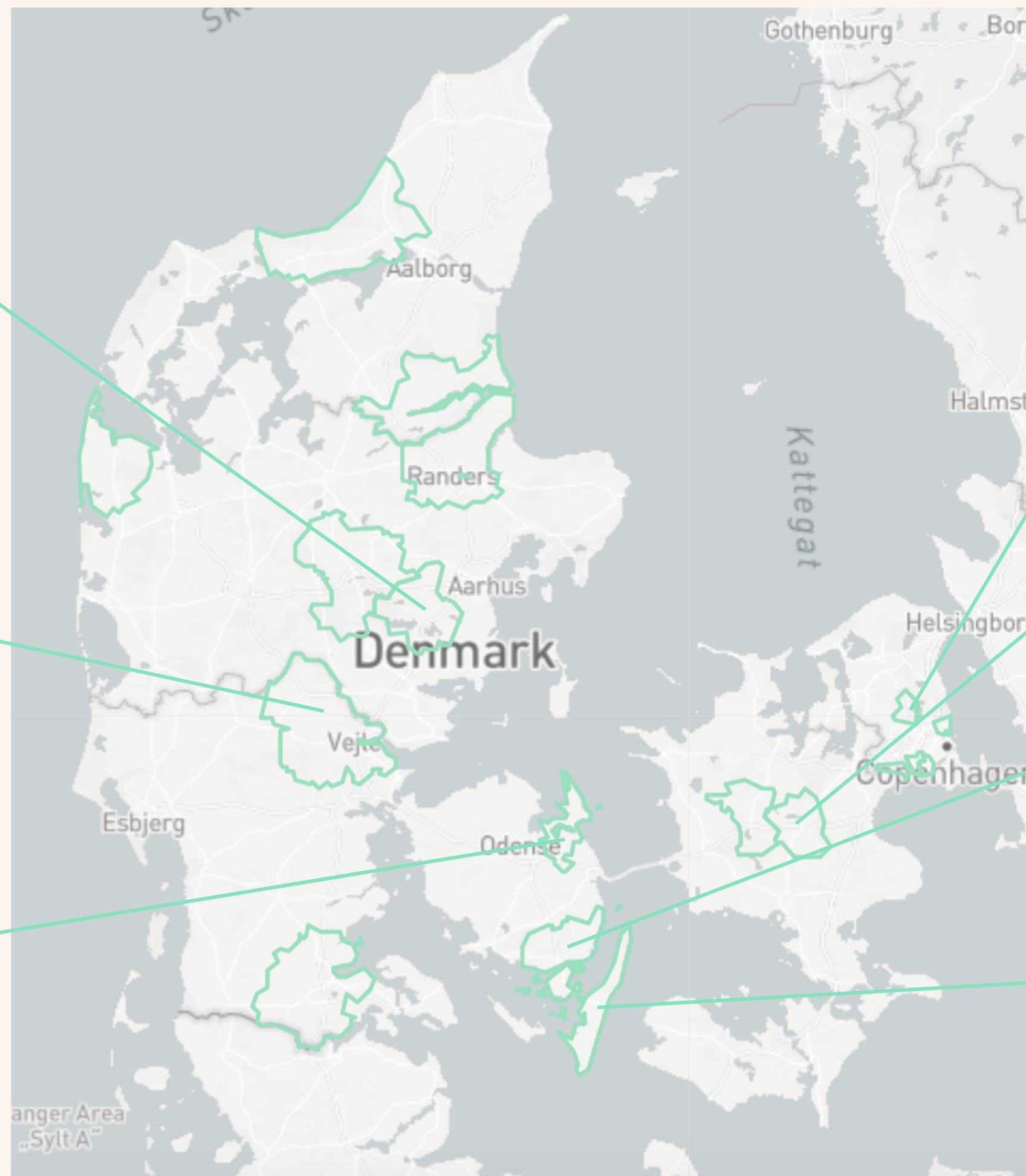
Facilitering af
temadag
for **skoler og
virksomheder**

Understøtte udvikling og
udbredelse af **Natur-
fagsstrategi**

Opstart af
naturfagligt
lærernetværk

Sparring på beskrivelse af
undervisnings-indsatser i
DK2020-handleplan

Hjælp til opstart af
netværk for grønne
**Åben Skole-
aktører**

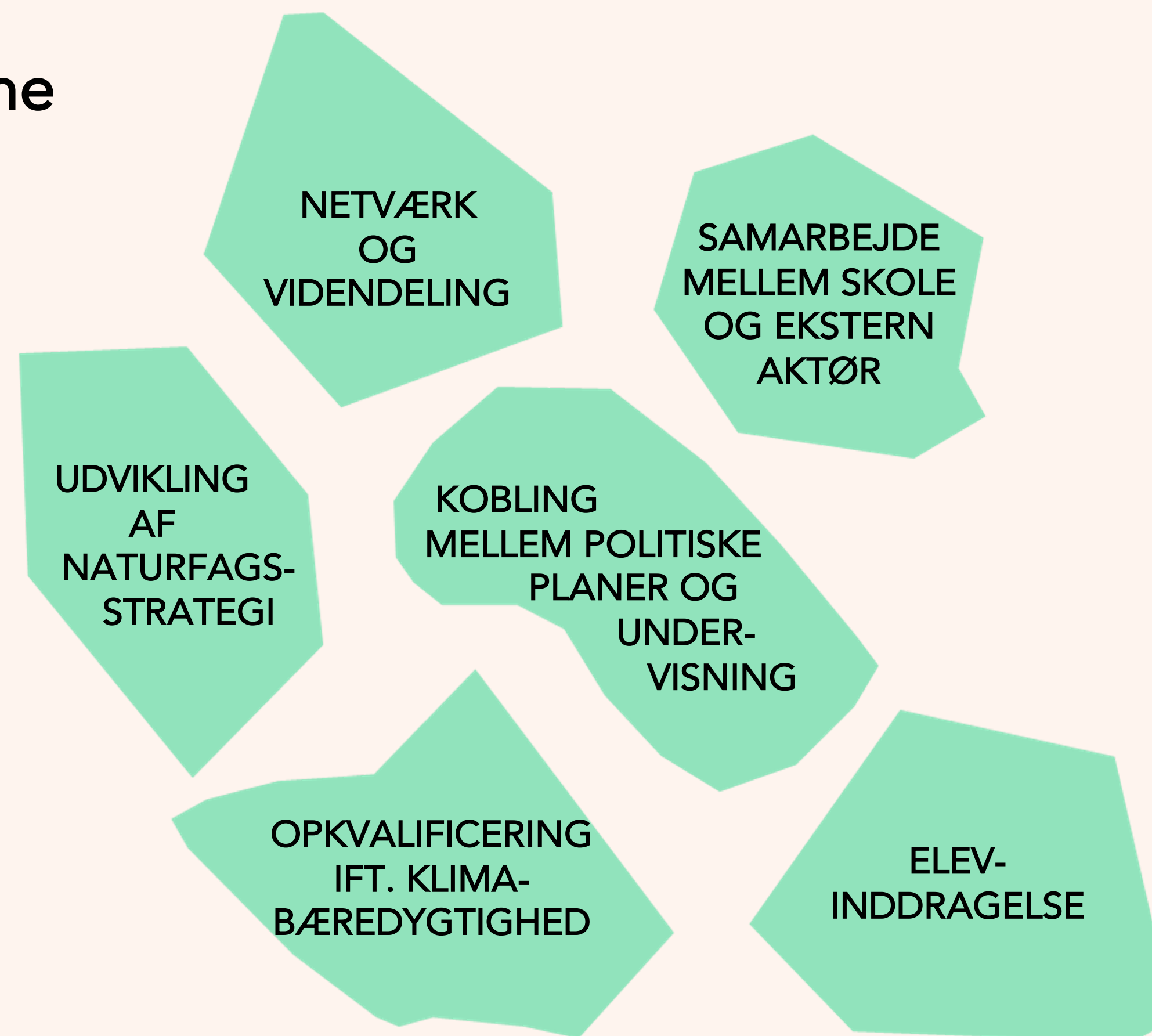

Overordnede temaer for indsatserne

På tværs af kommunerne har vi sporet nogle overordnede behov, som vi har grupperet inden for seks overskrifter.

For at det kan lykkes kræver det:

- Tæt samarbejde
- Overblik men også tæt på skolerne
- Skræddersyet samarbejde og læring og videndeling på tværs

www.dengroennerygrad.dk

Elevinddragelse

novo
nordisk
fonden

CONCITO
DANMARKS GRØNNE TÆNKETANK

Elevinddragelse...

... i udvikling af
undervisningens form
og indhold

... en undervisnings-
form

... i udvikling af en
bæredygtigheds-
plan på skolen

... som led i udvikling
og implementering af
kommunale
klimaindsatser

Hvorfor involvere elever?

Høre elevers
perspektiv - for at
træffe de rigtige
beslutninger

Styrke demokratisk
dannelse og
kompetencer (21st
century skills)

Understøtte håb
og handlekraft

Udbrede viden og
kendskab til fx
klimaplaner

Derfor er det afgørende at:

elevers idéer
bliver hørt, taget
seriøst og
(forsøgt)
implementeret
(obs på
youthwashing!)

elever involveres i
sager, de har
viden om og
berøring med (fx
hvordan det er at
være skoleelev)

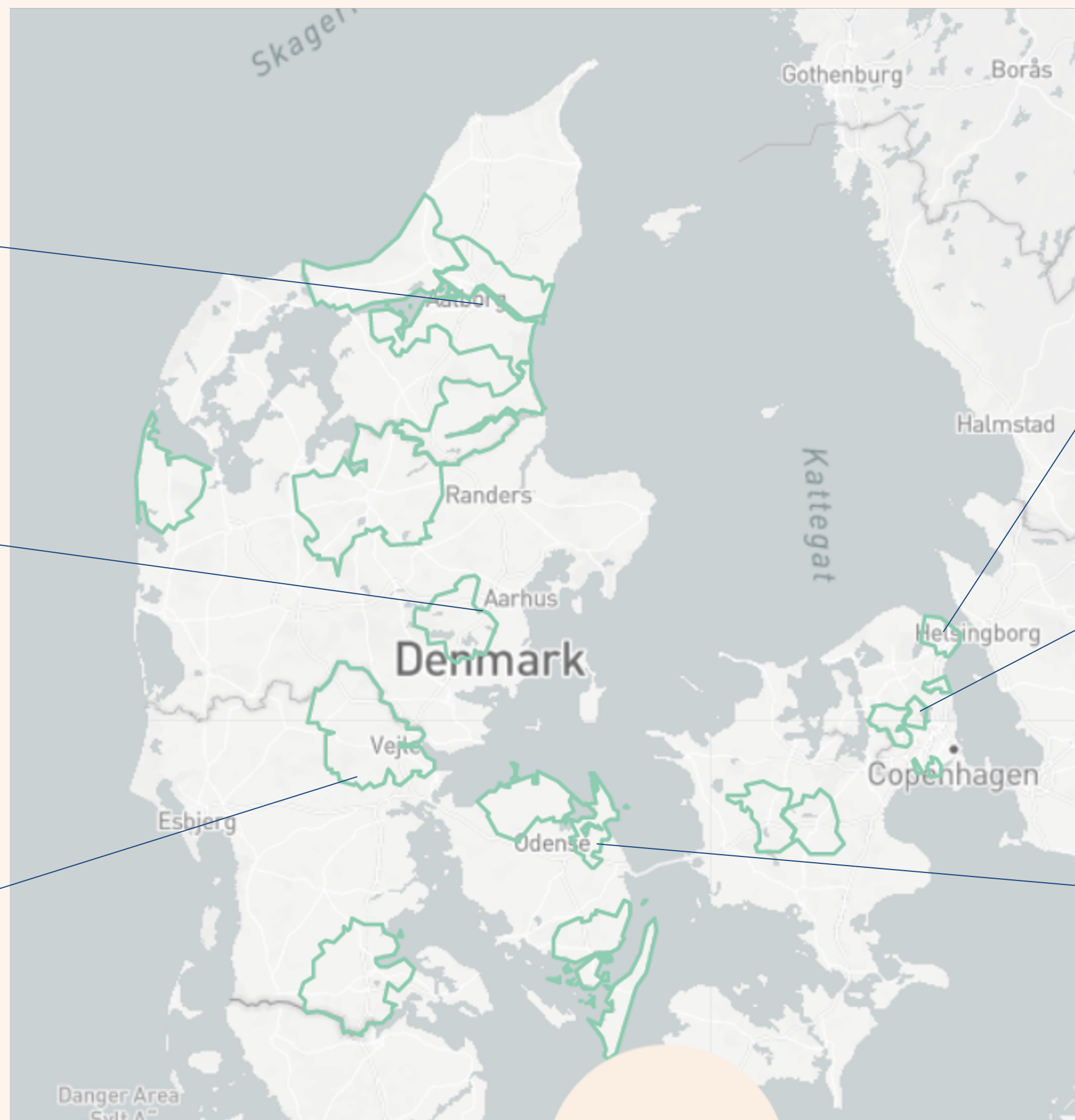
relevante
fagpersoner har
ansvaret for sager,
som kræver
ekspertise

voksne altid er
bevidste om deres
ansvar (det er ikke
kun fremtidens
voksne, der skal
løse klimakrisen..!)

Aalborg:
Grønt Flag på alle
skoler (derigennem
fokus på elever i grønne
råd)

Skanderborg:
Elevrådet inddrages i
Niels Ebbesen skolens
klimahandleplan

Vejle:
GreenTeam kommer
med inputs til
klimaindsatser

Helsingør:
Etablering af
Børneklimaråd

Furesø:
Furesø Fælles Elevråd
har klimaundervisning
som kerneindsats
NysgerrigPer som
undervisningsmetode

Kerteminde:
Fælles elevrådsdag om
klimahandleplan

Næste:

- GreenTeam i Vejle
- NysgjerrigPer i Furesø

Vejles GreenTeam

- Anne Fyhn Thomsen, skoleelev og medlem af GreenTeam, Vejle kommune
- Naja Emilie Lønborg, skoleelev og forperson GreenTeam, Vejle kommune
- Line Kastorp Kok, naturfagskonsulent, Vejle kommune

Potentialet ved tværforvaltningssamarbejde

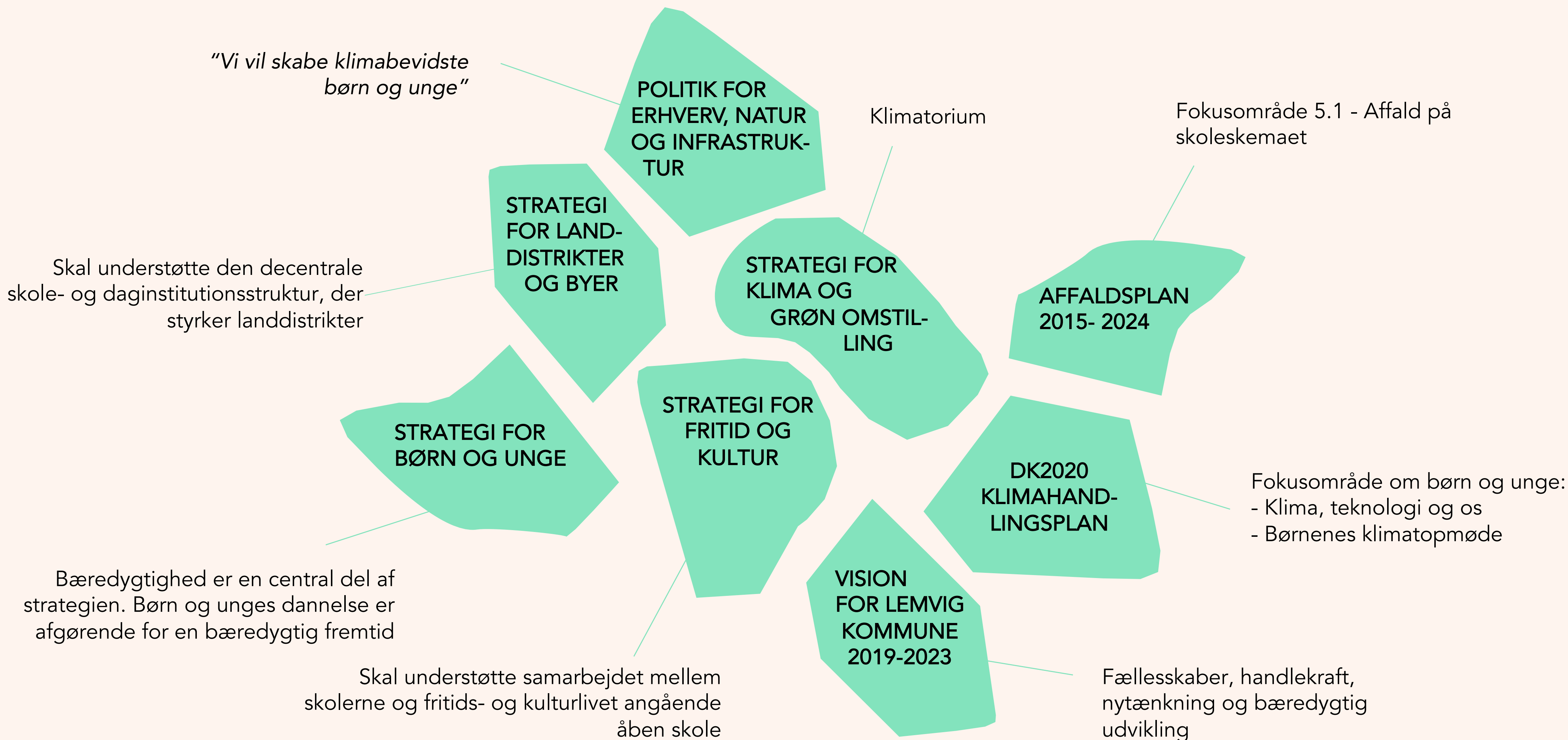
Hvorfor samarbejde på tværs af forvaltninger?

Den grønne
omstilling er en
tværfaglig udfordring

Undervisning kan få
gavn af kobling til
kommunale planer
og strategier

Skolerne kan
understøtte
kommunale indsatser

Kommunens planer
og strategier
indeholder potentielle
synergier

Findings fra planer og strategier - Indsatser DGR kan understøtte

Lemvigs Klimahandleplan

- DGR kan bidrage med konkrete værktøjer til Klima, teknologi og os
- DGR kan bidrage med faglig sparring om praksisnær undervisning, klima og bæredygtighed til indsatsen Børn og Unge

Strategi for Børn og Unge

- DGR kan understøtte skolernes åbning mod omgivelserne
- DGR kan bidrage til at skabe en klimabevidsthed hos børn og unge i Lemvig

Strategi for Klima og Grøn omstilling

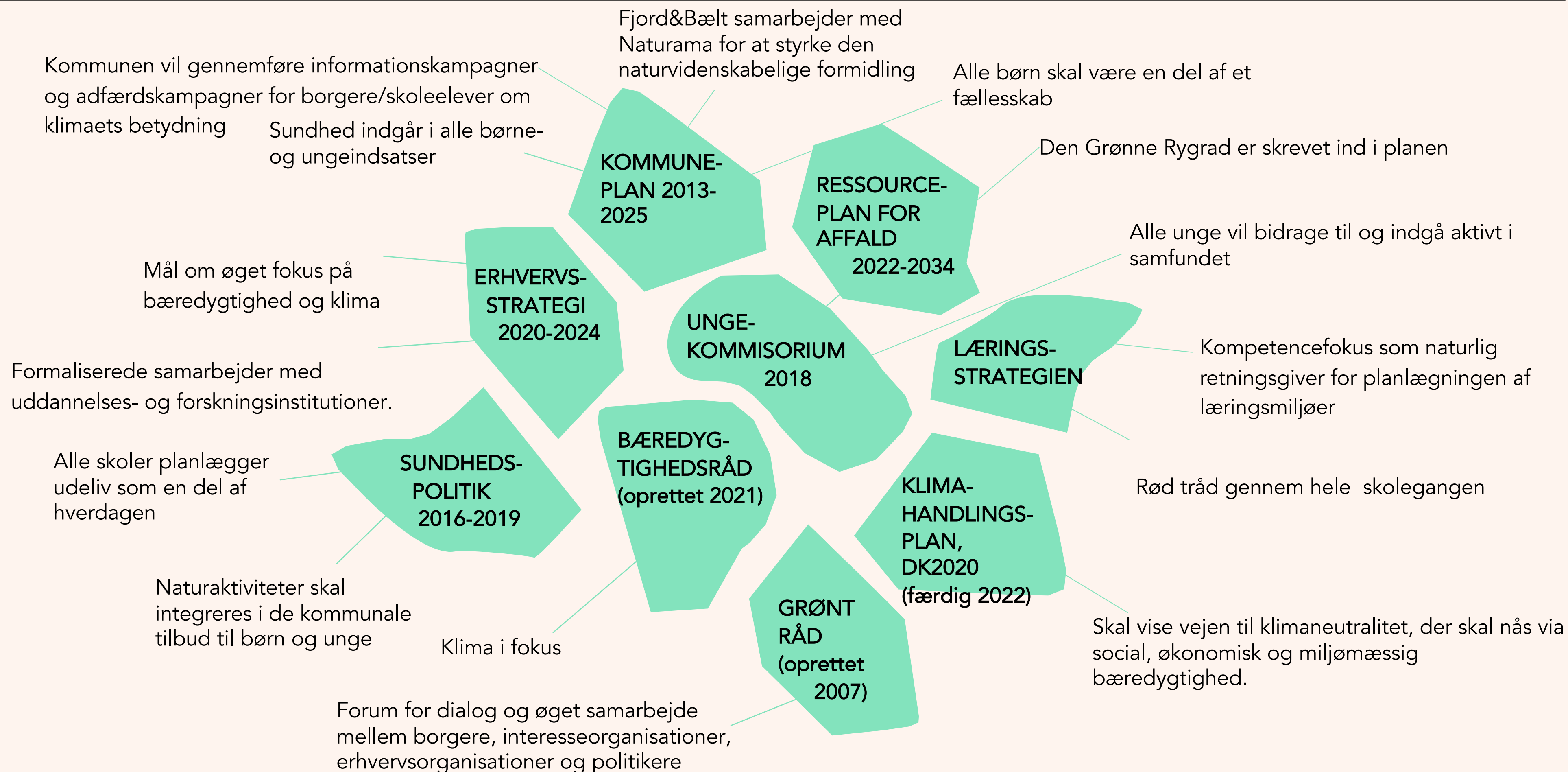
- DGR kan sammen med Klimatorium være omdrejningspunkt for en aktiv undervisningstjeneste

Strategi for Landdistrikter og Byer

- DGR kan tilføre lokalbaserede undervisningsværktøjer og ressourcer til skolerne

Strategi for Fritid og Kultur

- DGR kan fungere som en ramme omkring samarbejdet om åben skole mellem skoler og kultur- og fritidsliv

Mariagerfjord

Parter: Dagtilbud og Skole,
Kultur og Fritid, Teknik og Miljø
Samarbejde: DK2020-
arbejdsgruppen 'Grøn adfærd'

Vejle

Parter: Uddannelse og Læring,
Teknik og Miljø
Samarbejde: Udvikling af klima-
handleplaner for alle skoler

Kerteminde

Parter: Unge & Skole og
Ledelsessekretariatet.
Samarbejde: Drift og udvikling
af kommunens Grønne Rygrad

Skanderborg

Parter: Børn og Unge
og Klima og Grøn
Omstilling
Samarbejde:
Fælles kontakt til
DGR, Kortlægning af
undervisningstilbud,
opkvalificering af
lærere

Svendborg

Parter: Skole og
Uddannelse og Miljø
og Teknik
Samarbejde:
Indarbejdning af
undervisning i
kommunens
Klimahandleplan

Nævn et eksempel på en indsats, der går på tværs af forvaltninger og fortæl, hvordan du arbejder med denne

(2 minutters snak med sidemand/kvinde)

Mulighed for tværforvaltningssamarbejde

Forvaltning:

Forvaltning:

Ønsket samarbejde/projekt/opgave:

Delopgaver:

- 1.
- 2.
- 3.

Forventet output:

Finansiering:

Mit første skridt: _____

Mariagerfjord

Parter: Dagtilbud og Skole,
Kultur og Fritid, Teknik og Miljø
Samarbejde: DK2020-
arbejdsgruppen 'Grøn adfærd'

Vejle

Parter: Uddannelse og Læring,
Teknik og Miljø
Samarbejde: Udvikling af klima-
handleplaner for alle skoler

Kerteminde

Parter: Unge & Skole og
Ledelsessekretariatet.
Samarbejde: Drift og udvikling
af kommunens Grønne Rygrad

Skanderborg

Parter: Børn og Unge
og Klima og Grøn
Omstilling
Samarbejde:
Fælles kontakt til
DGR, Kortlægning af
undervisningstilbud,
opkvalificering af
lærere

Svendborg

Parter: Skole og
Uddannelse og Miljø
og Teknik
Samarbejde:
Indarbejdning af
undervisning i
kommunens
Klimahandleplan

Fortæl om dit ønskede tværforvaltnings-samarbejde

(5 min. snak med sidemand/kvinde)

Den Grønne Rygrad

novo
nordisk
fonden

CONCITO
DANMARKS GRØNNE TÆNKETANK

